

reproduceres i det uendelige, den kan fremvises til alle Tider af Dagen, den kræver ingen fin Paaklædning, man gaar derind lige fra Gaden, i sit Arbejdstøj, og den bibringer Mennesker gennem Øjet en broget Mængde levende Billeder af den forskelligste Art, lige fra de skønneste Naturgengivelser til de voldsomste Dramaer og til de mest lattervækkende Farcer — alt dette, uden at der fra Tilskuernes Side kræves nogen som helst Forudsætning, noget aandeligt Arbejde i Retning af at skulle opfatte, bedømme, end sige kritisere; man behøver blot at kunne se.

Hermed turde Filmens overordentlige praktiske Betydning, men ogsaa dens Begrænsning som samfundsberigende Faktor være udtrykt. Der er ingen Tvivl om, at Filmens Sejrsang for en stor Del skyldes, at den ikke kræver noget aandeligt Arbejde eller nogen personlig Tilegnelse af sine Tilskuere; i saa Henseende falder den meget godt sammen med vor Tid, der mere og mere gaar bort fra det indadvendte, fra Selvstudiet, fra den personlige Fordybelse og den enkeltes individuelle Flid og Arbejde, som er Grundlaget for den personlige Udvikling, og over til den mere universelle, ensartede Tilrettelægning af Kundskabsstoffet, ogsaa naar det som her er af mere æstetisk Art. Paa Grund af dens Billighed, Letfattelighed og Lettilgængelighed kan man vistnok sige, at Filmen i særlig Grad er det Sted, hvor Menneskene, især Ungdommen og hele det brede Lag, søger sin Adspredelse og Fornøjelse. Hermed være ikke sagt, at der ikke paa Filmen kan fremstilles udmærket Kunst; men netop fordi enhver lige fra den højtuddannede til den mest uudviklede og ukultiverede kan gaa hen og adsprede og berige sig i Biografteatrene, er det vigtigt, at man fra Samfundets Side, saa vidt gør ligt, bidrager til, at Menneskene gennem Filmen ogsaa faar det at se, der kan oplyse, berige og fornøje paa en god og sømmelig Maade og allermest for de kritikløse, de uudviklede og de helt unge Tilskuers Skyld, som i deres Sjæleliv, i deres Tanker, Fantasi og Følelser ganske ufordøjet optager de Begivenheder, de her ser fremstillet. Oprindeligt var det som oftest Iagttagelser fra Naturen, der blev fremstillet i Biografteatrene, men efterhaanden trængte Filmsdramaet igennem og beherskede ganske Programmet. I hvert Fald er det vist, at jo mere Sensation der fremvises, desto større Publikum kommer der. Her ligger Faren, idet de, som driver Biografteatrene, let kommer til at bejle til den mindre gode, for ikke at sige daarlige Smag hos Publikum,

naar de derved kan tjene flere Penge. Hidtil har Filmen hos os haft ret frie Kaar. Rent administrativt har der nok været truffet en Ordning med Hensyn til Bevilling, Censur, Forlystelsesskatter o. s. v., men nogen fast Lovgivning paa dette Omraade findes der ikke. I Sverige fik man en saadan i 1911, i Norge i 1913, og da der her i Landet er 220 Biografteatre, er Tidspunktet ogsaa inde til, at vi paa dette Omraade maa have en fast Lovgivning.

Det her foreliggende Lovforslag kommer fra det høje Folketing, enstemmigt vedtaget i Udvalget og i Tinget og tiltraadt af den højtærede Justitsminister. Man faar det Indtryk gennem de Forhandlinger, der er ført i Udvalget og i Salen, at det er et grundigt og solidt Arbejde, der ligger til Grund for Forslaget, som det nu foreligger. Der er taget sagligt og praktisk paa Tingene, og man mærker en uheldt Interesse fra Medlemmerne i det Udvalg, der har arbejdet med dette Lovforslag. Jeg kan derfor i det store og hele ganske slutte mig til det, som det her foreligger. Det medfører bl. a., at de stedlige Kommunalbestyrelser i en ganske anden Grad end nu bliver medbestemmende med Hensyn til de Biografteatre, der maatte befinde sig indenfor deres Omraade. Bevillingen udstedes af Justitsministeren eller af en Person, som han maatte bemyndige dertil, men en Bevilling kan ikke gives, uden at der først er indhentet Erklæring fra Kommunalbestyrelsen om, hvorvidt man ønsker, at der overhovedet skal være Biografteater paa Stedet. Dette, finder jeg, er en ganske overordentlig heldig Bestemmelse. Jeg kender flere Sogne her i Landet, ikke mindst ude i Landdistrikterne, hvor Befolkningen er meget ilde tilpas ved saadanne Bevillinger, som er givet ganske imod dens Ønsker. Det vil altsaa herefter ikke kunne finde Sted. Endvidere kan Kommunalbestyrelsen, naar den første Bevillingsperiode, 3 Aar, er udløbet, gennem en Udtalelse eller Erklæring give Justitsministeren til Kende, om den ønsker, at den paagældende Bevillingsskaber skal have sin Bevilling fornyet. Kommunalbestyrelsens Kendskab til Biografteatrets hele Drift sikres gennem et lille Udvalg af Kommunalbestyrelsens Medlemmer, som i disse 3 Aar skal have et vist Tilsyn med Teatrets Drift og navnlig paase, at den foregaar paa en god og sømmelig Maade. Jeg mener, at der helt igennem maa gives Kommunerne al den Indflydelse paa dette Omraade, som de kan ønske.

Bevillingen kan gives til en Enkeltperson, men den kan ogsaa efter Lovfor-